№ 54 (1364)
ПОНЕДЕЛЬНИК
МАЙ
5
1941 во
ДОНЫС 15 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

СӦВЕТСКӦЙ НАРОД ВООРУЖЕННӦЙ ВЫНЪЯСЛӦН ПЕРВОМАЙСКӦЙ ПАРАД

Москваын, Краснӧй площадь вылын 1941 вося май 1 лунӧ

16 братскӧй республикаясса народъяс, кодъяс ӧтувтчӧмаӧсь Сӧветскӧй Союзса дружнӧй семьяӧ, радостнӧя празднуйтісны международнӧй пролетарскӧй солидарностьлысь лун—Май 1 лун.

Первомайскӧй асылын москвичьяс садьмисны мукӧд лунъясысь водзджык. Тувсов шонді ёна киськаліс кар аслас лучьясӧн. Площадьяс, уличаяс, переулокъяс тырӧмаӧсь йӧзӧн. Ёна юргӧны боевӧй музыка, бодрӧй сьыланкывъяс.

Краснӧй площадь—Москвалӧн сьӧлӧм. Прӧстӧй, величественнӧй сылӧн первомайскӧй наряд. Кремлевскӧй стеналы воча, СССР-са Верховнӧй Сӧвет зданиелӧн фронтон вылын Ленинлӧн да Сталинлӧн гырысь портретъяс. Гигантскӧй знамя вылын лозунг „Мед олас Май 1 лун—рабочӧй классӧн революционнӧй вынъяслы боевӧй смотр!" Роч, испанскӧй, немецкӧй, французскӧй, английскӧй, китайскӧй кывъяс вылын повторяйтӧны Коммунистическӧй Манифестлӧн бессмертнӧй кывъяс: „Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!"

Первомайскӧй парад заводитчӧдз ёна водзджык тырисны трибунаяс. Татчӧ чукӧртчисны ВКП(б) ЦК-са шленъяс, СССР Верховнӧй Сӧветса депутатъяс, РСФСР Верховнӧй Сӧвета депутатъяс, Краснӧй Армияса генералитет, Военно-Морскӧй Флотса высшӧй командование, Сӧветскӧй Союзса Геройяс, Социалистическӧй Удж вывса Геройяс, Сталинскӧй премияяс кузя лауреатъяс—наукалӧн, техникалӧн, искусстволӧн, литературалӧн выдающӧйся деятельяс, столицалӧн предприятиеясса стахановецъяс, ударникъяс.

Присутствуйтӧны дипломатическӧй корпуслӧн чинъяс, сӧветскӧй да иностраннӧй прессалӧн корреспондентъяс. Трибунаяс вывсянь воссьӧ Краснӧй площадьлӧн величественнӧй панорама. Правильнӧй прямоугольникъясӧн выстроитчисны воинскӧй частьяс. Красноармеецъяс да командиръяс выль параднӧй формааӧсь.

Луншӧр. Шонді ослепительнӧя дзирдалӧ Кремльса рубиновой звездаясын. Спасскӧй башняса часыяслӧн зӧлӧченӧй стрелкаяс матыстчӧны XII цифраӧ. Ставлӧн синъясыс веськӧдӧма Ленинлӧн мавзолей дінӧ. Трибуна вылӧ кайӧны Сталин, Молотов, Ворошилов, Калинин, Каганович, Андреев, Микоян, Берия, Шверник, Вознесенский, Щербаков, Маленков, Димитров, Шкирятов, Булганин, Вышинский, Мехлис, Деканозов, Кузнецов, Меркулов, Поскребышев, Ярославский, Тевосян, Лозовский, Пронин, Михайлов, Попов, Черноусов, Бадаев, Горкин, Николаева да мукӧдъяс.

Исключительнӧй подъёмӧн площадь вылын присутствуйтысьяс встречайтӧны партияса да правительствоса руководительяслысь Сталин ёрт юрнуӧдӧм улын петкӧдчӧм. Некымын минут кыссьӧ восторженнӧй овация.

Стӧч 12 часын Кремльса Спасскӧй воротаясысь петӧ СССР-са Оборона кузя Народнӧй Комиссар Сӧветскӧй Союзса Герой да Маршал Тимошенко. Парадӧн командуйтысь армияса генерал Тюленевлысь рапорт примитӧм бӧрын маршал кытшовтӧ войскаӧс. Тимошенко поздравляйтӧ красноармеецъясӧс, краснофлотецъясӧс, командиръясӧс Май 1 лун праздникӧн. Вочакылӧн гремитӧ могучӧй красноармейскӧй, краснофлотскӧй „ура".

Войска кытшовтӧм помасис. Тимошенко кыпӧдчӧ трибуна вылӧ да висьталӧ речь.

Личавлытӧм вниманиеӧн Краснӧй площадь вылын присутствуйтысьяс, а накӧд тшӧтш став столица, социализмлӧн став великӧй страна кывзісны Тимошенколысь спокойнӧй, уверенӧй речь.

Речь помасис. Громовӧй „ура", бурнӧй овация поткӧдӧны торжественнӧй тишина. Сводной оркестр исполняйтӧ „Интернационал". Юргӧ праздничнӧй орудийнӧй салют.

Заводитчӧ Московскӧй гарнизонса частьяслӧн торжественнӧй марш.

Парад восьтӧ Краснӧй Армияса Краснознаменнӧй да Ленин ордена Фрунзе нима Военнӧй академия. Сійӧс создайтіс Ленин гражданскӧй война воясӧ. Сійӧ кадсянь Фрунзе нима академия воспитайтіс не этша славнӧй военнӧй деятельясӧс.

Внушительнӧй колоннаыс Краснӧй Армияса Ленин ордена Дзержинский нима Артиллерийскӧй академиялӧн—миян странаса старейшӧй военнӧй Академиялӧн.

Безукоризненно четкӧй стройӧн мунӧ Краснӧй Армияса Сталин нима Механизация да Моторизация кузя академия. Академиялӧн команднӧй факультетса слушательяс пӧвсын Сӧветскӧй Союзса 21 герой, 72 орденоносец.

Краснӧй площадь вомӧн торжественнӧй маршӧн мунӧны Куйбышев нима Военно-инженернӧй академияса, Ворошилов нима Химическӧй защита кузя Военнӧй академияса, Жуковский нима Военно-Воздушнӧй академияса, Ленин нима Военно-политическӧй академияса, Военно-ветеринарнӧй академияса, Военно-юридическӧй академияса слушательяс...

Отличнӧй выправка демонстрируйтӧны парад вылын авиашколаясса, Ленин нима Военно-политическӧй училищеса, РСФСР-са Верховнӧй Сӧвет нима Московскӧй военнӧй училищеса, Красин нима Первой Московскӧй Артиллерийскӧй училищеса питомецъяс. Кыскӧны ас выланыс внимание отличнӧй слаженностьӧн, тренированностьӧн Ленин ордена Сталин нима Физическӧй культура кузя Центральнӧй Институтса студентъяс.

Трибунаяс водзӧд мунӧ военнӧй морякъяслӧн сводной батальон.

Трибунаяс вывсянь дружнӧя аплодируйтӧны том морякъяслы, кодъяс бережнӧя хранитӧны Краснознаменнӧй Балтикалысь боевӧй традицияяс, велӧдчӧны сюся видзны миян великӧй социалистическӧй рӧдиналысь морскӧй рубежъяс.

Слаженнӧя, стройнӧя мунӧны НКВД внутреннӧй охранаса войскалӧн частьяс, НКВД пограничнӧй охранаса высшӧй школалысь слушательяс. Кыдз сӧмын тыдовтчӧны тӧдса зеленӧй фуражкаяс, трибуна вылын кылӧны аплодисментъяс: москвичьяс дружескӧя чолӧмалӧны пограничникъясӧс—сӧветскӧй границаяслысь славнӧй часӧвӧйясӧс.

Пыр выль и выль подразделениеяс локтӧны Краснӧй площадь вылӧ. Мавзолей вылӧ равнение кутӧмӧн, мунӧны стрелковӧй частьяс. Грознӧй маршыс краснӧй пехоталӧн, кодi не ӧтчыд вӧчис замечательнӧй боевӧй подвигъяс да ветлiс асьныс оружие куслытӧм славаӧн. Грознӧя ощетинитчисны шонді водзын югъялысь штыкъяс.

Краснӧй Армиякӧд тшӧтш парадын участвуйтӧны уджалысь йӧзлӧн вооруженнӧй отрядъяс. Найӧ чередуйтчӧны торжественнӧй маршын войсковӧй подразделениеяскӧд. Трибунаяс вывсянь унаӧн аддзӧны ассьыныс важ другъясӧс, матыса тӧдсаясӧс. Краснӧй Пресняын баррикаднӧй бойясын участвуйтлысьясӧс, краснӧй партизанъясӧс. Революционнӧй бойяса ветеранъяскӧд тшӧтш мунӧны томйӧз, осоавиахимовецъяс, студентъяс. На пӧвсын не этша ворошиловскӧй стрелокъяс, кодъяс мастерскӧя владейтӧны винтовкаӧн. Пламеннӧй сӧветскӧй патриотъяс, кодъяс помтӧг преданнӧйӧсь Ленин—Сталин партиялы, дасьӧсь сувтны первой чукӧстӧм серти Краснӧй Армия радъясӧ, сетны сокрушительнӧй отпор любӧй зарвавшӧйся враглы.

Мунӧны московскӧй аэроклубъясса питомецъяс—рабочӧйяс, служащӧйяс, кодъяс производствоысь орӧдчывтӧг гӧтӧвитчӧны лоны парашютистъясӧн, лётчикъясӧн. Прекраснӧй впечатление кольӧны РСФСР-са Наркомпрослӧн специальнӧй школаясса велӧдчысьяс, мужественнӧй юношаяс, кодъяс сиисны асьныс военнӧй искусстволы. Налӧн цветущӧй вид, отличнӧй строевӧй выправка. Со мунӧны будущӧй артиллеристъяс, лётчикъяс, военнӧй морякъяс. Кольӧ во, мӧд, и на пӧвсысь унаӧн составитасны военнӧй училищеяслы достойнӧй пополнение.

Парадын первойысь участвуйтӧны ремесленнӧй, железнодорожнӧй училищеясса, фабрично-заводскӧй обучение школаясса велӧдчысьяс. Найӧ бура кутӧны строй. Чувствуйтсьӧ пӧрадок, дисциплина,—качествояс, кодъяс колӧны социалистическӧй промышленностьса, транспорт вывса будущӧй квалифицированнӧй мастеръяслы.

Мавзолей водзӧд ӧти бӧрся мӧд мунӧны кавалериялӧн эскадронъяс. Найӧс вежӧны самокатчикъяслӧн подразделениеяс. Шумтӧг мунӧ столицаса спортивнӧй обществоясысь велосипедистъяслӧн сводной полк.

Краснӧй площадь вылӧ пырӧны мотомехчастьяс. Грознӧй техникаӧн оснастiс сӧветскӧй народ ассьыс рӧднӧй Краснӧй Армияс сталинскӧй пятилеткаяс воясӧ. Военнӧй техникалӧн, неудержимӧй маршлӧн, боевӧй могуществолӧн замечательнӧй демонстрацияӧн вӧлi Краснӧй площадь вылын первомайскӧй парад. Мотомехчастьяслысь движение восьтiсны пулемётчик мотоциклистъяс. Тайӧ мобильнӧй, стремительнӧй, своеобразнӧй моторизованнӧй кавалериялӧн батальонъяс. На бӧрся мунӧны пулемётъясӧн вооружитчӧм кокни броневикъяс, трехоснӧй броневикъяс, кодъяс нуӧны броня улын скорострельнӧй пушкаяс.

Грузовикъяс вылын мунӧ моторизованнӧй пехота. Уна минометъяс автомашинаяс вылын. Налӧн юкӧн мунӧ площадь вывтi механическӧй тягаӧн.

Ыджыд разнообразиеӧн торъялӧны авиацияны паныд тышлӧн средствоясыс. Счетвереннӧй зенитнӧй пулемётъяс грузовикъяс вылын. Мощнӧй прожекторъяс. Югъялӧ шонді водзын зенитнӧй пушкаясса вӧсни стволъяслӧн воронёнӧй сталь. Грузовикъяс вылын гырысь калибра зенитнӧй пушкаяс. Площадь вылӧ пырӧны водзӧ нӧшта ёнджыка мощнӧй зенитнӧй орудиеяс, кодъясӧс смонтируйтӧма сьӧкыд трехоснӧй автомашинаяслӧн специальнӧй платформаяс вылӧ. Орудиеяслысь жерлояс веськӧдӧма небесалань.

Всеобщӧй восхищение кыпӧдӧ артиллериялӧн марш. Противотанковӧй пушкаяс. Вывйӧра полевӧй артиллерия. Медбӧрын тяжелӧй орудиеяс. Став артиллерия мунӧ механическӧй тягаӧн. Первой подразделениеясын орудиеяс кӧлесаяс вылын, бӧрьяджыкъясыс — гусеницаяс вылын. Тяжелӧй артиллерия поражайтӧ орудиеяс типъяслӧн, налӧн калибръяслӧн разнообразиеӧн. Ньӧжйӧ мунӧны кузь ствола дальнобойнӧй орудиеяс. Сэсся мыччысьӧны могучӧй гаубицаяс, кодъяс способнӧйӧсь жугӧдны вражескӧй укреплениеяслысь железобетон. Изумлениелӧн гул кылӧ трибунаяссянь, кор артиллериялӧн арьергардын мунӧны выль конструкцияа сверхмощнӧй орудиеяс. На пӧвсысь унаӧс кыскӧны разберитӧмӧн мощнӧй тягачьясӧн.

Наземнӧй войскалысь парад замыкайтӧны танкъяс.

Сійӧ кадӧ, кор трибунаяс водзӧд мунiсны уна танковӧй соединениеяс, Краснӧй площадь весьтын мыччысис авиация. Тайӧ вӧлi Краснӧй Армияса наземнӧй да воздушнӧй вынъяс взаимодействиелӧн великолепнӧй демонстрация.

Самолётъяс мунӧны кык ярусӧн. Скоростнӧй бомбардировщикъяс лэбӧны эскадрильяясӧн, звеноясӧн. Бомбардировщикъяс бӧрся лэбӧны скоростнӧй истребительяс.

Всеобщӧй внимание кыскӧны выль конструкцияа скоростнӧй бомбардировщикъяс. Тайӧ машинаяслӧн скоростьыс вевтыртӧ Краснӧй площадь вылын ӧнӧдз став аддзывлӧмаӧс.

Воздушнӧй парадлӧн заключительнӧй аккордӧн вӧлi пикирующӧй скоростнӧй бомбардировщикъяслӧн лэбӧм.

13 час 45 минут. Помасьӧ Сӧветскӧй Союзса вооруженнӧй вынъяслӧн грознӧй марш, мощнӧй боевӧй техникалӧн демонстрация, кодӧс лӧсьӧдӧма мирнӧй первой социалистическӧй государствоӧс дорйӧм вылӧ уна миллионнӧй сӧветскӧй народ вӧляӧн.

Пламеннӧй сӧветскӧй патриотъяс честьӧн нуӧны Краснӧй Армияса да Военно-Морскӧй Флотса воинлысь высокӧй звание, кодъяс сплотитчӧмаӧсь Ленин—Сталин партия гӧгӧр, великӧй Сталин гӧгӧр, найӧ нӧшта ӧтчыд демонстрируйтiсны ассьыныс помтӧм преданность рӧдиналы, асьныс боевӧй дасьлун сетны сокрушительнӧй отпор любӧй враглы.

Оборона кузя Народнӧй Комиссар Сӧветскӧй Союзса Маршал С. К. ТИМОШЕНКОЛӦН речь

МОСКВАЫН, КРАСНӦЙ ПЛОЩАДЬ ВЫЛЫН 1941 ВОСЯ МАЙ 1 ЛУНӦ

Красноармеец, краснофлотец, лётчик, командир, политработник, рабочӧй, колхозник да интеллигентнӧй уджвывса работник ёртъяс!

Большевикъяс Ставсоюзса Коммунистическӧй партиялӧн Центральнӧй Комитет да Сӧветскӧй правительство поручение серти поздравляйта тіянӧс международнӧй пролетарскӧй праздникӧн—Май 1 лунӧн. Ёртъяс! Таво миян странаса да став мирса уджалысь йӧз Май 1 лун встречайтӧны исключительнӧ сложнӧй международнӧй обстановкаын.

Мӧд империалистическӧй война, кодӧс панісны капиталистъяс мир вывлӧн юклӧм могысь, посни странаясса да колонияясса народъясӧс пӧкӧритӧм да эксплоатируйтӧм могысь, кыскис аслас орбитаӧ 1,5 миллиард сайӧ мортӧс да водзӧ шымыртӧ пыр выль и выль странаясӧс.

Войналӧн бифн разрушайтсьӧны бывса каръяс, бырӧдсьӧны культуралӧн зэв ценнӧй памятникъяс, мореяс да океанъяс вылын войнӧы сёясӧн корабльяс, пӧгибнитӧны сё сюрсъясӧн человеческӧй олӧмъяс.

Война водӧ сьӧкыд бремяӧн капиталистическӧй странаясса уджалысь йӧз вылӧ да вайӧ налы неимовернӧй сьӧкыдлунъяс да лишениеяс. Абу дивӧ, мый воюйтысь странаясса став народъяс зільӧны война бырӧдӧмӧ, мир установитӧмӧ. И ми веритам, мый найӧ шедӧдасны мир. И кымын регыдджык найӧ шедӧдасны мир, сымын бурджык.

Сӧмын Сӧветскӧй Союзса уджалысь йӧз нимкодя пасйӧны великӧй пролетарскӧй праздник. Ставлӧн синводзын, Ленин—Сталин партия мудрӧй веськӧдлӧм улын, быдмӧ да дзоридзалӧ миян рӧдина—Сӧветскӧй Союз, мирлӧн благоясӧн пользуйтчӧмӧн.

Первойысь свободнӧя сӧветскӧй народъяслӧн единӧй семьяын праздиуйтӧны Май 1 лун Бессарабияса, Войвыв Буковинаса да Прибалтийскӧй сӧветскӧй социалистическӧй республикаясса 10 миллион выль сӧветскӧй граждана, кодъясӧс пыр кежлӧ мездӧма капитализмлӧн игоысь.

Кольӧм во чӧжӧн неизмеримӧ содіс миян страналӧн политическӧй, хозяйственнӧй, культурнӧй да военнӧй могущество. Народнӧй овмӧс вӧчис тӧдчана воськов водзӧ. Успешнӧя пӧртсьӧ олӧмӧ коймӧд сталинскӧй пятилетка. Бурмӧ уджалысь йӧзлӧн материальнӧй благосостояние. Страна уверениӧя мунӧ индӧм туй кузя—судны да пaнйыны передовӧй капиталистическӧй странаясӧс и экономическӧй отношениеын.

Народнӧй овмӧсса став отрасльяслӧн общӧй подъём, наукалӧн, техникалӧн да культуралӧн кыптӧм подув вылын—тӧдчымӧн ёнмис сӧветскӧй государстволӧн обороннӧй мощь.

XVIII партийнӧй конференциялӧн решениеяс, кӧні воплотитӧма миян большевистскӧй партиялысь вӧля, став сӧветскӧй народлысь вӧля—являйтчӧны вернӧй оружиеӧн миянлысь став народнӧй овмӧс нӧшта вылынджык уровеньӧ кыпӧдӧм вылӧ.

1941 воын не должен лоны нинӧм бӧрӧкольччысь предприятие. Партийнӧй да непартийнӧй большевикъяслы честя делӧӧн должен лоны промышленнӧй оборудование тырвыйӧ используйтӧм, план быд цехын, быд бригадаын быд лун тыртӧм вӧсна тыш. Колӧ помавны прогулъяскӧд да простойяскӧд, неуклоннӧя кыпӧдны удж производительность да чинтыны продукциялысь себестоимость. Колӧ тышкасьны колхознӧй да совхознӧй муяслӧн вылын урожайяс вӧсна, общественнӧй животноводство водзӧ кыпӧдӧм вӧсна.

Сӧветскӧй Союзса Правительство чорыда да последовательнӧя пӧртӧ олӧмӧ мудрӧй сталинскӧй внешнӧй политика—народъяс костын мирлысь да миян рӧдиналысь безопасность обеспечитан политика. Таын сійӧ встречайтӧ сочувствие воюйтысь странаясса народъяс пӧвсын. Сӧветскӧй Союз сулалӧ войнаысь бокын, тышкасьӧ сійӧс паськӧдӧмлы паныд. Та вылӧ веськӧдӧма миян асывывса соседкӧд—Японияйкӧд нейтралитет йылысь договор да Сӧветскӧй правительстволӧн мукӧд международнӧй актъяс.

Ми сулалам мир вӧсна, став странаяскӧд дружественнӧй, добрососедскӧй отношениеяс ёнмӧдӧм вӧсна, кодъяс зільӧны установитны сэтшӧм жӧ отношениеяс Сӧветскӧй Союзкӧд.

Но большевистскӧй партия, Сӧветскӧй правительство да став миян народ яснӧя учитывайтӧны, мый миян страна находитчӧ капиталистическӧй окружениеын, мый международнӧй обстановка ёна калигчӧма да тырӧма быдсяма вичмсьтӧмторъясӧн.

Та вӧсна став сӧветскӧй народ, Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот должен лоны боевӧй дасьлун состояниеын.

Миян вооруженнӧй вынъяслысь боеспособность вӧлі испытайтӧма не ӧтчыд нин. Тайӧ воын сійӧ лои тӧдчымӧн вылын. Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот неуклоннӧя бурмӧдӧны асланыс боевӧй подготовкалысь методъяс, совершенствуйтӧны ассыныс выучка современнӧй войналӧн опыт подув вылын.

Ёртъяс! Лоӧй бдительнӧйӧсь, мудзлытӧг овладевайтӧй военнӧй делӧӧн, дасмында энергияӧн социалистическӧй строительстволӧн став участокъяс вылын ёнмӧдӧй миян прекраснӧй рӧдиналысь экономическӧй да военнӧй могущество!

Врагъяслӧн некутшӧм происксъяс вылӧ видзӧдтӧг, ми мунам водзӧ и водзӧ, коммунизмлӧн югыд вершинаяслань, вӧдитысьӧн миянӧс революциялӧн великӧй кормчий, миян Сталин!

Мед оласны миян могучӧй Сӧветскӧй Союзса народъяс!

Мед олас Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот!

Мед олас Ленинлӧн—Сталинлӧн партия!

Мед олас великӧй Сталин!

СНИМОК ВЫЛЫН: Сыктывкарса сплавлӧн затонысь стахановка токарь Козлова ёрт. Лунся нормаяс сійӧ пыр тыртӧ содтӧдӧн.

Фото Пельмеговлӧн.

Краснӧй площадь вылын первомайскӧй парадын участвуйтысьясӧс Кремльын примитӧм

Приём вылын присутствуйтісны И. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов, М. И. Калинин, Л. М. Каганович, А. А. Андреев, А. И. Микоян, Л. П. Берия, Н. М. Шверник, Н. А. Вознесенский, А. С. Щербаков, Г. М. Маленков, С. К. Тимошенко, Н. Г. Кузнецов ёртъяс

Май 2 лунӧ рытнас ВКП(б) Центральнӧй Комитет да СССР-са Правительство Кремльын примитісны Краснӧй площадь вылын первомайскӧй военнӧй парадын участвуйтысьясӧс. 19 час кежлӧ Большой Кремлевскӧй дворецын чукӧртчисны войскалӧн став родъясса представительяс—пехотаса, кавалерияса, артиллерияса, авиацияса, флотса, бронетанковӧй да связь кузя инженерно-технической войскаса представительяс. Гӧстьяс заполнитісны Георгиевскӧй зал, Гранитнӧй палата, Владимирскӧй, Малӧй да Новӧй залъяс.

Приём вылын присутствуйтӧны ВКП(б) ЦК-са членъяс, Народнӧй Комиссаръяс, СССР Верховнӧй Сӧветса депутатъяс, РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатъяс, Краснӧй Армияса да Военно-Морскӧй Флотса высшӧй командование, Сӧветскӧй Союзса Геройяс, Социалистическӧй Удж вывса Геройяс, Сталинскӧй премия кузя лауреатъяс, учёнӧйяс, обороннӧй промышленностьса виднӧй конструкторъяс.

Присутствуйтысьяс пӧвсын—Сӧветскӧй Союзса Маршалъяс Буденный, Шапошников, Кулик, адмирал Галлер, армияса генералъяс Жуков, Мерецков, Тюленев, генерал-полковник Локтионов, Шкирятов, Димитров, Вышинский, Первухин, Косыгин, Малышев, Ярославский, Поскребышев, Поспелов, Тевосян, Шахурин, Ванников, Носенко, Седин, Зверев, Паршин, Богатырев, Гинзбург, Деканозов, Лозовский, Бадаев, Горкин, Хохлов, Пронин, Михайлов ёртъяс, Социалистическӧй Удж вывса Геройяс Дегтярев, Токарев, Чаплыгин, Шпитальный, Яковлев, Микулин, Грабин, Сӧветскӧй Союзса Геройяс Рычагов, Кравченко, Смушкевич, Кошуба, Громов, Данилин, Юмашев, Молоков, Гризодубова, Демченко, Терешкин, Чернопятко, Батаршин, Новиков, Провалов, Арман да мукӧдъяс.

Бурнӧй, дырнюжалана аплодисментъясӧн присутствуйтысьяс встретитісны Георгиевскӧй залын И. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Е. Ворошилов, М. И. Калинин, Л. М. Каганович, А. А. Андреев, А. И. Микоян, Л. П. Берия, Н. М. Шверник, Н. А. Вознесенский, А. С. Щербаков, Г. М. Маленков, С. К. Тимошенко, Н. Г. Кузнецов ёртъяслысь петкӧдчӧм.

Оборона кузя Народнӧй Комиссар Сӧветскӧй Союзса Герой да Маршал С. К. Тимошенко ёрт присутствуйтысьяс дінӧ шыӧдчӧ чолӧмалана кывъясӧн.

— Ёртъяс! Май 1 лунӧ, —шуӧ Тимошенко ёрт,— великӧй Сӧветскӧй Союзса народъяс да накӧд Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот торжествуйтӧмӧн чолӧмалісны миянлысь правительствосӧ, миянлысь великӧй партиясӧ да великӧй вождь Сталин ёртӧс.

Талун миянӧс пригласитӧма татчӧ Правительствоӧн да партиялӧн Центральнӧй Комитетӧн, и став Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот нимсянь миянлысь первӧй здравица ми провозглашайтам сійӧ морт честь кузя, кодi лӧсьӧдіс сӧветскӧй страналысь могучӧй вооруженнӧй вынъяс, Краснӧй Армия да Военно-Морскӧй Флот,— Сталин ёрт честь кузя.

Ставӧн сутӧны единӧй порывын да овацияясӧн гым юргӧ Большӧй Кремлевскӧй Дворец залъяслӧн сводъяс улын.

Исключительнӧй воодушевлениеӧн да кыпыдлунӧн Краснӧй Армиялӧн да Военно-Морскӧй Флотлӧн представительяс чолӧмалӧны ассыныс радейтана вождь, учитель да друг Сталин ёртӧс.

Сэсся Тимошенко ёрт чолӧмалана кывъяс веськӧдӧ Сӧветскӧй правительстволы, кодi чорыда да последовательнӧя нуӧдӧ мирлысь да миян великӧй рӧдиналысь безопасность обеспечитан мудрӧй сталинскӧй политика. Тимошенко ёрт провозглашайтӧ здравица Сӧветскӧй правительствоса глава Молотов ёрт честь кузя.

Вылысь гремитӧ овация. Став присутствуйтысьяс сутӧмӧн восторженнӧя чолӧмалӧны Молотов ёртӧс.

Тимошенко ёрт провозглашайтӧ здравица СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель Михаил Иванович Калинин честь кузя.

Приём вывса участникъяс сутӧны да пӧся чолӧмалӧны Калинин ёртӧс.

Кыв босьтӧ Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса Председатель Молотов ёрт.

— Талунъя рыт,—висьталӧ Молотов ёрт,—сійӧ Краснӧй Армиялӧн да Военно-Морскӧй Флотлӧн тӧрытъя парадын участвуйтысьяс честь кузя рыт.

Ме провозглашайта тост миян артиллеристъяс, танкистъяс, лётчикъяс, кавалеристъяс, пехотинецъяс да морякъяс, боецъяс, командиръяс да политработникъяс, Краснӧй Армияса маршалъяс вӧсна! Оборона кузя Нарком Тимошенко ёртлӧн да Военно-Морскӧй Флот кузя Нарком Кузнецов ёртлӧн здоровье вӧсна!

Молотов ёртлӧн кывъяс вылӧ вочакывйӧн вӧлі громовӧй овация. Ыджыд вынӧн сійӧ кыссис некымын минут. Тайӧ радостнӧй аплодисментъясӧс выражайтісны рӧднӧй Сӧветскӧй Правительство дінӧ Краснӧй Армиялысь да Военно-Морскӧй Флотлысь преданность да радейтӧм.

Дружественнӧй, задушевнӧй обстановкаын приём мунiс некымын час чӧж. Гӧстьяслы вӧлі сетӧма ыджыд концерт.

ВОСПИТАЙТАМ ТОМ РАБОЧӦЙЯСЫН БЕРЕЖЛИВОСТЬЛЫСЬ, ЭКОНОМНӦЙ ОТНОШЕНИЕЛЫСЬ, КУЛЬТУРАЛЫСЬ ВЫЛЬ ЧЕРТАЯС

Воспитывайтны быд лун

Миян ремесленнӧй училищеын велӧдчӧ 200 юноша. Коляс неыджыд кад и квалифицированнӧй рабочӧйяслысь выль отряд ми сетам социалистическӧй промышленностьлы. Миян мог—воспитайтны том рабочӧйясӧс культурнӧй йӧзӧн, кодъяс кужӧны не сӧмын бура уджавны, но и культурнӧя, экономитны государственнӧй кӧпейка, сырьё, инструмент.

Миян училище гӧтӧвитӧ будущӧй судоводительясӧс, машинистъясӧс, токарьясӧс, слесарьясӧс. Уна юноша сьӧлӧмсяньыс уджалӧ ассьыс квалификация кыпӧдӧм вылын, быдӧн стараитчӧны бурджыка вӧчны налы сетӧм детальяс.

Но оз на быдӧн на пӧвсысь уджав, кыдзи токарь Егор Герман, Владимир Батогов да будущӧй судомашинист Яков Дмитриев. Тайӧ ёртъясыс свободнӧя нин выполняйтӧны 5—6 разряда специалистъяслысь уджъяс. Токарнӧй группаса велӧдчысьяс Николай Гитев, Юрий Елькин да Василий Попов ёна вӧлі торъялӧны асланыс водзынмунысь ёртъяссьыс. Найӧ неряшливӧя видзисны аассьыныс уджалан места, эз бережнӧя относитчывны инструмент дінӧ. Неважӧн Василий Попов аслас халатнӧй отношение вӧсна, неправильнӧя ток включитӧмӧн, петкӧдіс стройысь токарнӧй станок.

Тайӧ случай кузя ми пырысь-пыр жӧ чукӧртім группаын собрание. Васялӧн ёртъяс чорыда осудитісны сылысь поступоксӧ. Та бӧрын велӧдчысьяс тӧдчымӧн кутісны внимательнӧйджыка относитчыны инструмент, станокъяс дінӧ.

Группаса мастер В. Долгобородов тшӧкыда нуӧдӧ интереснӧй беседаяс производственнӧй темаяс вылӧ. Сійӧ увлекательнӧя висьтавлӧ токарьлӧн профессия йылысь. Тайӧ беседаясыс сідзжӧ ёна отсалісны производственнӧй дисциплина кыпӧдӧмын.

Ёна вежсис и Василий Попов. Ӧні тшӧкыда Васяӧс позьӧ аддзыны станок весалӧм сайысь.

— Ме ӧні гӧгӧрвоа, мый няйтӧн станок тыртны оз позь,—висьталӧ сійӧ.

Культура пырӧ и велӧдчысьяслӧн бытӧ. Быд велӧдчысь имеитӧ ем, сунис. Быд ичӧтик ремонт найӧ кужӧны вӧчны асьныс.

Училищеса комсомолецъяс Степан Панюков, Петр Микушев, Яков Ляховецкий, Юрий Оплеснин да мукӧдъяс являйтчӧны инициаторъясӧн культура вӧсна тышын. Найӧ систематическӧя проверяйтӧны, кыдзи пӧртсьӧны олӧмӧ ВКП(б) XVIII конференциялӧн решениеяс.

Мый миянӧн вӧчӧма,— сійӧ сӧмын на заводитчӧм. Миян колӧ уна и уна на уджавны сы вылын, медым сетны велӧдчысьяслы культуралысь да бережливостьлысь ценнӧй навыкъяс.

И. ХОХЛОВ,
первой Ремесленнӧй Училищеса директор.

СНИМОК ВЫЛЫН: мӧд номера Училищеысь мастер-слесарь Семен Рочев петкӧдлӧ Алексей Першинлы кыдзи вӧчны деталь.

Выльторъяс уджын

Сыктывкарса 2-ӧд номера Ремесленнӧй Училищеын велӧдчӧны 200 морт. Велӧдчӧмлӧн кӧть и колис эз на ыджыд кад, но кыдзи автомонтернӧй, сідзи и бракернӧй группаясын тыдалӧны гырысь сдвигъяс производственнӧй процессӧн, теоретическӧй навыкъясӧн овладевайтӧмын.

Велӧдчан во заводитчӧмсянь жӧ училищеса комсомольскӧй организация водзӧ сувтіс мог—мудзлывтӧг воспитывайтны челядьын выль социалистическӧй рабочӧйлысь выль чертаяс, отсавны налы ӧдйӧнджык освоитны технологическӧй процессӧн, велӧдны лоны бережливӧйясӧн, расчетливӧйясӧн. Нӧшта упорнӧя тайӧ уджас комсомольскӧй организация кутчысис ВКП(б)-лӧн XVIII Ставсоюзса конференция бӧрын. Собраниеяс вылын вӧлі обсудитӧма конференциялысь решениеяссӧ. Собрание вылын вӧлі бӧрйӧма комиссия Шрайнер, Подоров да Мишарин составын, кодъяс вылӧ лои возложитӧма мог—проверяйтны, кыдзи училищеын пӧртсьӧны олӧмӧ конференциялӧн решениеяс.

Комсомолецъяс кутісны ёнджыка интересуйтчыны производственнӧй вопросъясӧн. Комсомолецъяс Уляшев, Подоров зэв омӧля соблюдайтісны асланыс уджалан местаын сӧстӧмлунсӧ, омӧля относитчылісны инструмент дінӧ. Организация потребуйтіс налысь исправитны положениесӧ. И найӧ исправитісны. Ӧні Подоров да Уляшев ёртъяс—образцовӧй велӧдчысьяс.

Лунысь-лунӧ училищеын быдмӧны том специалистъяс. Бур петкӧдласъяс сетӧны нин Сакун, Ванеев, Мишарин ёртъяс. Медбур результатъяс производственнӧй велӧдчӧмын добитчис 7-ӧд группа (мастер Жижев ёрт). Училищеса велӧдчысьясӧн вӧчӧма нин 494 инструмент, на пӧвсын угольникъяс, циркульяс да с. в.

В. УРНЫШЕВ.

Выль чертаяс

Сыктывкарса 2-ӧд номера Ремесленнӧй Училищеса 8-ӧд слесарнӧй группаын велӧдчӧ 25 морт.

Сьӧкыд вӧлі первой велӧдчысьяслы овладейтны сложнӧй слесарнӧй ремесловӧн. Некод на пӧвсысь оз вӧлі тӧд ни ӧти инструмент, станок. Но ме, кыдзи мастер, первойя жӧ лунъяссянь веськӧді внимание сы вылӧ, медым привитны велӧдчысьясын аккуратность, бережливӧй отношение инструмент дінӧ. Мастерскӧйӧ велӧдчысьяслӧн воӧмӧн жӧ тшӧтш, ме быдӧнлы инді налысь уджалан места, петкӧдлі кӧні да кыдзи хранитны инструментъяс.

Производственнӧй велӧдчӧмлысь процесс ми котыртам татшӧм ногӧн. Быд тӧлысьлӧн 25-ӧд числӧысь не сёрӧнджык старшӧй мастер составляйтӧ локтан тӧлысь вылӧ уджлысь план. Тайӧ план серти быд велӧдчысьлы сетсьӧ конкретнӧй задание. Сійӧ получайтӧ материал, чертеж да учетнӧй лист, кытчӧ пыртсьӧны став петкӧдласъяс, кодъяс йитчӧмаӧсь изделие вӧчӧмкӧд. Учетнӧй лист петкӧдлӧ, кутшӧм вӧчӧм изделиелӧн качествоыс, кутшӧм разрядӧ сійӧ относитчӧ. Быд велӧдчысь стараитчӧ, медым учетнӧй листын пыртсисны сӧмын положительнӧй оценкаяс.

Миян группаын быдмӧны том специалистъяс, кодъяс бура овладейтісны слесарнӧй мастерствоӧн. Велӧдчысь-отличник Костя Ванеев ӧні успешнӧя нин выполняйтӧ 5-ӧд разряда слесарьлысь уджъяс. Сійӧ самостоятельнӧя вӧчӧ нин угольник, кронциркуль, ручник, ручнӧй тискияс да с. в. Миян группаын Ванеев абу ӧтнас. И уна сылӧн ёртъясыс вӧчисны нин самостоятельнӧя 10—11 предметӧн. Найӧ — Канев, Михайлов, Шешуков, Бутиков, Сидоров, Лучкин, Старцев, Пудов да мукӧд.

ВКП(б) XVIII Ставсоюзса конференциялысь решениеяс обсудитӧм бӧрын, велӧдчысьяс нӧшта упорнӧя босьтчисны велӧдчӧмӧ. Кутісны сӧстӧма видзны уджалан места, экономнӧя рӧскодуйтны материалъяс, дӧзьӧритны инструмент.

Но миян группаын эмӧсь велӧдчысьяс, кодъяс нерадивӧя относитчӧны производство дінӧ, например, Мартюшев, Сажин. Но миян коллектив кутас тышкасьны найӧс воспитайтӧм вӧсна.

А. В. КНЯЗЕВ,
автомонтеръяслӧн 8-ӧд группаысь мастер.

145 трудодень

Межадор НСШ-са VI „а" классын велӧдчысь Василий Тырданов каникулъяс дырйи зіля отсасьӧ колхозлы. Колян гожӧмын сійӧ каникулъяс чӧжӧн колхозын выработайтіс 145 трудодень.

Таво тӧвся каникулъяс дырйи Вася бара жӧ зіля отсасис колхозын.

Ю. МОРОЗОВ.

КОТЫРТНЫ ЭКОНОМИЯ ВӦСНА ТЫШ

ВКП(б) XVIII Ставсоюзса конференциялӧн решениеяс обязывайтӧны колхознӧй комсомольскӧй организациясӧс петкӧдлыны авангарднӧй роль колхозъяслысь общественнӧй хозяйство ёнмӧдӧмын, правильнӧй учет сувтӧдӧм да колхознӧй собственность хранитӧм да экономитӧм вӧсна тышын. Но Кулӧмдін районса колхознӧй комсомольскӧй организацияяс нинӧм на существеннӧйӧс та кузя эз вӧчны.

Пример вылӧ босьтам Кулӧмдінса „Вылыног" колхоз бердса организацияӧс. Колхозын чотӧ эмбур учитывайтӧм да хранитӧм. Сідз, например, конюхъяслы сбруя сетӧмаӧсь акттӧг, вошӧ кӧ мый кӧ—требуйтны некодлысь. Сельскохозяйственнӧй машинаяс колян вося няйтысь абу весалӧмаӧсь. 2 куртан машина сімисны лым улын, конюшня бокын, а автомашина тӧвйис... колхоз правление ӧшинь улын, лымйӧн тырӧмӧн. Тайӧ колхозас колян во вӧчӧмаӧсь... 3.685 да таво нин 500 метр гез. Та мындаыс, дерт, колхозлы оз ков, но гез используйтӧны кытчӧ сюрӧ: и син ньӧр пыдди, и додь заведкаясӧ, и пиня кольчаӧ да мукӧдлаӧ. Кольӧм воӧ гез вылӧ таргайтісны 4000 шайт.

— Кытчӧ кужам, сэтчӧ и используйтам ассьыным средствояс,—высокомернӧя висьталӧ колхозса счетовод комсомолец Мишарин. Вот сэсся и виччысь татшӧм комсомолецъясыдлысь колхознӧй эмбур дінӧ хозяйскӧя относитчӧм!

Татшӧм жӧ положениеыс и Фрунзе нима колхозын, кӧні председательӧн уджалӧ комсомолец Поповасев ёрт. Тані сідзжӧ сімӧдӧмаӧсь став машинаяс. 1939 вося клевер урожай тані эз вартны, сідз и таскайтісны. Таво сідзжӧ колисны варттӧг клевер 1,7 га вылысь, 3000—4000 шайт дон. Сбруя абу нин мавтлӧмаӧсь код тӧдас нин корсянь, конюхъяслы сійӧс абу жӧ закрепитӧма.

Торъя омӧль делӧыс кӧрым рӧскодуйтӧмын. Колхозын эз думайтны тулыс йылысь, турун тальӧдісны скӧт кок улын. Результат печальнӧй — перерасходуйтӧма 40 тонна турун, да нӧшта скӧтнӧй двор дорса поньтавтӧм зорӧдысь тӧв нӧбаліс 3—4 тонна. Видз вывса зорӧдъясысь ваялігӧн сэтчӧ кольӧмаӧсь 5—6 тонна „вылыс" да „улыс", кодӧс ӧні колхозникъяс „куралісны" ассьыныс скӧтсӧ вердӧм вылӧ. Арнас вартӧмаӧсь машина вылын да сійӧс уберитӧм йылысь некодлы жӧ дум вылас абу усьлӧма, таво вартны ӧдва кӧ шогмас.

Кыкнан индӧм колхозас эмӧсь комсомольскӧй организацияяс, кӧні секретарьясыс Тарабукина („Вылыног") да Игнатов ёртъяс. Собраниеяс вылын тайӧ колхозъясса комсомолецъяс некор оз обсуждайтлывлыны миянӧн кыпӧдӧм вопросъяс. Мыйӧн нӧ сэсся позьӧ объяснитны сэтшӧм факт, кор тайӧ колхозъясас тулыс и ар кыскасьӧны куш му кузя пу доддьӧн? Телегаяс эськӧ эмӧсь, но найӧс оз ремонтируйтны. Куш му кузя кыскалӧмысь додьяс ӧдйӧ киссьӧны, и быд во колхозъяс терпитӧны убыток 1.600 гӧгӧр шайт.

Кулӧмдін районса колхозъясын 16 комсомолец уджалӧны счетоводъясӧн, но найӧ чистӧ техническӧй уджысь ӧприч нинӧмӧн оз занимайтчыны. А колхозъясын тырмытӧмторъяс эмӧсь на уна: скӧтнӧй дворъясын зэв няйт да с. в. Не сӧмын скӧтнӧй дворъясын, но и колхоз правлениеясын („Гӧрд слуда"), клубьясын („Веськыд туй", Руч сикт) абу сӧстӧмджык рынышысь: стенъяс сьӧдӧсь, джоджъясын ёг, мусор. А тайӧ колхозъясас сідзжӧ эмӧсь комсомольскӧй организацияяс, но найӧ нинӧм оз вӧчны чистота вӧсна тышкасьӧм кузя.

Колхозъясса комсомольскӧй организацияяслӧн боевӧй мог—лӧсьӧдны образцовӧй учет колхозъяслӧн хозяйствоын да лоны инициаторъясӧн колхозникъяслӧн вылын урожай вӧсна тышын, петкӧдлыны стахановскӧй уджлысь пример.

ПАШНИН.
Кулӧмдін район.

ПОЛОЖЕНИЕ

Большевистскӧй печать лунлы сиӧм массовӧй комсомольскӧй кросс йылысь

I. Цельяс да могъяс

Большевистскӧй печать Лунлы сиӧм комсомольскӧй кросс сувтӧдӧ аслас цельӧн:

а) котӧртӧм кузя ГТО комплекслысь нормаяс комсомолецъясӧн массовӧя сдайтӧм;

б) кросс (пересеченнӧй местность кузя котӧртӧм) кызди оборонӧй подготовкалӧн средствоясысь ӧтиӧс популяризуйтӧм;

в) кросс нуӧдӧм кузя медбур первичнӧй, районнӧй, карса, областнӧй, краевӧй, республиканскӧй организацияяс выявитӧм.

II. Кросс нуӧдӧмлӧн срокъяс да места

Кросс нуӧдсьӧ: Союзлӧн лунвыв районъясын 1941 воса май 3 лунсянь 18 лунӧдз, войвыв районъясын— июль 1 лунсянь 15 лунӧдз.

Первичнӧй комсомольскӧй организацияяслӧн ордйысьӧмъяс нуӧдсьӧны районын, карын. Сиктса местностьясын допускайтсьӧны кустовӧй ордйысьӧмъяс.

Кросс нуӧдӧмлӧн местаяс да графикъяс устанавливайтсьӧны оргкомитетъясӧн, комсомоллӧн райкомъясса да горкомъясса военно-физкультурнӧй комиссияясӧн физкультура да спорт делӧяс кузя комитетъяскӧд ӧтлаын.

Кросслӧн дистанция бӧрйысьӧ естественнӧй условиеясын.

III. Кросс нуӧдӧмӧн веськӧдлӧм

Кроссӧн веськӧдлӧм пӧртсьӧ олӧмӧ ВЛКСМ ЦК, обкомъяс, крайкомъяс да союзнӧй республикаясса комсомоллӧн ЦК-яс бердын создайтӧм оргкомитетъясӧн.

Кросс кежлӧ гӧтӧвитчӧмӧн да сійӧс нуӧдӧмӧн (ордйысьӧмӧн) веськӧдлӧм районъясын да каръясын пӧртсьӧ олӧмӧ комсомоллӧн райкомъясса, горкомъясса военно-физкультурнӧй комиссияясӧн да физкультура да. спорт делӧяс кузя комитетъясӧн.

Судейскӧй коллегияяс утверждайтсьӧны физическӧй культура да спорт делӧяс кузя местнӧй комитетъясӧн да уджалӧны найӧ контроль улын.

IV. Кросслӧн программа

Комсомольскӧй кросс нуӧдсьӧ дистанцияяс вылӧ, кодъясӧс установитӧма I да II ступеня ГТО да БГТО комплексӧн.

V. Ордйысьӧмъясын участникъяс

Кроссын участвуйтӧны предприятиеясса, учреждениеясса, учебнӧй заведениеясса, колхозъясса, совхозъясса, МТС-ясса, ремесленнӧй да железнодорожнӧй училищеясса, фабрично-заводскӧй обучение школаясса первичнӧй комсомольскӧй организацияяс.

VI. Заявкаяс

Комсомольскӧй кроссын участвуйтӧм вылӧ заявкаяс первичнӧй организацияяс сетӧны комсомоллӧн местнӧй райкомъясӧ, горкомъясӧ.

Именнӧй заявкаяс сетӧмлӧн срокъяс устанавливайтсьӧны местаяс вылын. Заявкаяс долженӧсь кырымавсьыны комсомоллӧн комитетса секретарӧн да врачӧн. Сэні, кӧні абу врач, заявка кырымалӧ фельдшер. Заявкаяс примимайтсьӧны да видлавсьӧны военно-физкультурнӧй комиссияясӧн.

VII. Ордйысьӧмъяс котыртӧм

Ордйысьӧмъяс медбура нуӧдӧм могысь первичнӧй комсомольскӧй организацияяс юклӧны участникъяслысь состав мужскӧй, женскӧй да юношескӧй командаяс вылӧ 10 морта составын. Командаясса командиръяс назначайтсьӧны кросс кежлӧ гӧтӧвитчӧмлӧн первой лунсянь.

VIII. Ордйысьӧмъяслӧн результатъяслы оценка да зачет

Ордйысьӧмъяслӧн результатъяслы зачет да оценка нуӧдсьӧны сійӧ жӧ система кузя, кызди лыжнӧй комсомольскӧй кроссын.

IX. Итогъяс подведитӧм

Комсомольскӧй кроссы итогъяс вӧчӧм могысь устанавливайтсьӧ итоговӧй материалъяс представитӧмлӧн татшӧм порядок:

а) районнӧй, карса военно-физкультурнӧй комиссияяс представляйтӧны итоговӧй отчетъяс вышестоящӧй оргкомитетӧ кросс нуӧдӧм бӧрын куим лунысь не сёрӧнджык;

б) обкомъяс, крайкомъяс да союзнӧй республикаясса комсомоллӧн ЦК-яс представляйтӧны итоговӧй отчетъяс ВЛКСМ ЦК бердса оргкомитетӧ.

Кросслӧн итогъяс йӧзӧдсьӧны печатьын.

Велӧда неграмотнӧйясӧс

Тайӧ велӧдчан волӧн I четвертьсянь ме заводиті велӧдны 4 неграмотнӧй колхозникӧс. Налӧн вӧлӧма ыджыд кӧсйӧм лоны грамотнӧйӧн, и найӧ бура гӧгӧрвоисны материал—тӧдӧны став букваяс, лыддысьӧны, гижӧны, кужӧны нин артасьны 100-ӧдз. Сӧмын налы сьӧкыдджыка сетчӧ умножениелӧн таблица. Колхозникъясӧс велӧдӧм вылӧ ме кад ог жалит, занимайтчам быд рыт. А каникулъяс дырйи быд рыт занимайтчим 3 час.

Ф. И. ДЕМИН,
Помӧсдін средней школаса 9 классысь велӧдчысь
Кулӧмдін р-н.

Иракын военнӧй действиеяс йылысь Офи (Гавас) агентстволӧн юӧртӧм

ЛИОН, 3. (ТАСС). Офи (Гавас) агентство передайтіс официальнӧй иракскӧй коммюнике, кӧні висьтавсьӧ, мый иракскӧй армия захватитіс Киркук, Хапекин, Гайра местностьясын став нефтянӧй скважинаяс да нефтеперегоннӧй заводъяс, а сідзжӧ став станцияяс, кодъяс расположитчӧмаӧсь нефтепровод линия вылын.

Офи (Гавас) агентство передайтӧ талун асывнас радио пыр передайтӧм иракскӧй коммюнике содержаниелысь текст, кӧні висьтавсьӧ, мый рытыв районын Ираклӧн войска водзӧ кытшалӧны Синельдибанын аэродром, бензин тыра резервуаръяс ӧзталӧмӧн да боеприпасъяс тыра складъяс взрывайтӧмӧн. Лунвыв районын иракскӧй войска матыстчисны противник дорӧ. Кыкнанладорсяньыс лыйлӧны артиллерияысь. Кольӧм войын иракскӧй бомбардировщикъяс уськӧдчылісны Хаббанияса аэродромъяс вылӧ. Вӧлі пасйӧма бомбаяслысь ангаръясӧ да бензинохранилищеясӧ веськыда инмӧм. Английскӧй самолётъяс талун петкӧдчылісны Рашидын аэродром весьтын, Багдадсянь неылын, шыбитісны бомбаяс войска чукӧр вылӧ, но эз вӧчны некутшӧм повреждениеяс. Регыд самолётъяслӧн мӧд соединение вылысь бомбардируйтіс аэродром Рашидын. Истребительяс да зенитнӧй артиллерия заставитісны английскӧй самолётъясӧс пышйыны.

Английскӧй правительство составын вежсьӧмъяс

ЛОНДОН, 2. (ТАСС). Информация кузя английскӧй министерство юӧртӧ английскӧй правительство составын татшӧм вежсьӧмъяс йылысь. Бивербрук пыдди авиационнӧй промышленность кузя министрӧн назначитӧма Мур-Брабезонӧс. Бивербрук кольӧ министрӧн, но оз кут веськӧдлыны кутшӧм кӧ ведомствоӧн. Торговӧй судоходство да транспорт кузя министерствояс ӧтлаасьӧны; ӧтувтӧм министерствоӧн, кодi кутас шусьыны военнӧй кадся сообщениеяс кузя министерствоӧн, юрнуӧдӧ Леверс, кодi вайӧдіс 51 компаниялӧн директорӧн. Торговӧй судоходство кузя вӧвлӧм министр Кроссӧс назначитӧма Австралияын верховнӧй комиссарӧн. Транспорт кузя министерствоса парламентскӧй секретарӧн назначитӧма Ллевениӧс. Авиационнӧй промышленность кузя министерствоса парламентскӧй секретарӧн назначайтсьӧ Монтею.

Европаын да Африкаын война

(Военнӧй действиеяслӧн дневник)

Средиземнӧй море бассейнын военнӧй действиеяс босьтӧны пыр чорыдджык характер.

Грецияын, юӧртсьӧ германскӧй командованиелӧн сводкаын, германскӧй частьяс помалісны Пелопоннес оккупируйтӧм. Итальянскӧй командованиелӧн сводкаын индысьӧ, мый итальянскӧй военно-воздушнӧй вынъяс апрель 30 лунӧ босьтісны греческӧй діяс Кефаллиния да Закинф, а Албанияысь воӧм пехотнӧй частьяс май 1 лунӧ босьтісны Лефкас ді.

Войвыв Африкаын военнӧй действиеяс важмозыс паськалӧны Тобрук районын да ливийско-египетскӧй граница вылын, Соллум секторын. Торйӧн чорыд бойяс мунӧны Тобрук дорын. Германскӧй да итальянскӧй войска, пасйысьӧ германскӧй да итальянскӧй сводкаясын, водзӧ атакуйтӧны Тобруклысь укреплённӧй позицияяс, а германо-итальянскӧй авиация бомбардируйтӧ кар да порт. Германскӧй командованиелӧн май 3 лунся сводкаын индысьӧ, мый германскӧй корпуслӧн частьяс, кодъяс оперируйтӧны Войвыв Африкаын, пырисны Тобруклӧн укреплённӧй полосаӧ, некымын укреплениеяс босьтӧмӧн. Ближней Востокын английскӧй командованиелӧн сводка серти, германо-итальянскӧй авиация, кодӧс поддержитісны уна танкъяс, пырис Тобруклӧн ортсыса оборонительнӧй укреплениеяс районӧ. Фронтлӧн ӧти участок вылын Тобрук дорйысь английскӧй частьяс вӧчисны успешнӧй контратака, германо-итальянскӧй войскаӧс шыбитӧмӧн. Английскӧй командование ёнмӧдӧ Тобрук дорйӧм. Ассошиэйтед Пресс агентстволӧн каирскӧй корреспондент юӧртӧ, мый британскӧй войскалӧн гырысь частьясӧс, кодъясӧс эвакуируйтӧма Грецияысь, мӧдӧдӧма Тобрук дорйысь английскӧй войскалы отсӧг вылӧ. Британскӧй военнӧй корабльяс патрулируйтӧны Тобруклысь побережье, берег дорса туй вылын итало-германскӧй войскалысь чукӧр орудиеясысь лыйлӧмӧн.

Войвыв Африкаын став фронт вылын тӧдчана активность петкӧдліс воюйтысь сторонаяслӧн авиация. Германскӧй да итальянскӧй самолётъяс, юӧртсьӧ германскӧй да итальянскӧй сводкаясын, неӧтчыд бомбардируйтісны Тобрук да кар гӧгӧр расположитчӧм укреплениеяс. Бомбардируйтӧма сідзжӧ мотомеханизированнӧй частьяс, войскалысь чукӧр да англичаналысь батареяяс Соллум секторын. Английскӧй самолётъяс, пасйысьӧ английскӧй командованиелӧн коммюникеын, бомбардируйтісны германо-итальянскӧй войскалысь автотранспорт Тобрук районын, гавань да мукӧд военнӧй объектъяс Бенгазиын, аэродромъяс Бенинаын, германо-итальянскӧй войскалысь чукӧр да мототранспорт. Английскӧй военнӧй корабльяс успешнӧя бомбардируйтісны германо-итальянскӧй войска да транспортнӧй колоннаяс Эль-Газалаын (Ливия).

Асыввыв Африкаын медся активнӧй военнӧй действиеяс мунӧны Амба-Алаги секторын (Аддис-Абебасянь войвылын). Итальянскӧй войска, индысьӧ итальянскӧй командованиелӧн сводкаын, венісны англичаналысь атака Амба-Алаги районын. Английскӧй войска, пасйысьӧ английскӧй командованиелӧн сводкаын, босьтісны Бахр-Дар (Тан ты лунвыв берег вылын) да Дебуб. Английскӧй авиация бомбардируйтіс итальянецъяслысь позицияяс да военнӧй складъяс Гондар районын. Сідзжӧ бомбардируйтӧма аэродром Тандехоын, строениеяс Сифаниын да итальянецъяслысь позицияяс Амба-Алаги дінын да Аломатысянь неылын.

Англо-германскӧй фронт вылын бӧръя кык лун чӧжӧн водзӧ мунісны активнӧй военнӧй действиеяс. Май 1 лунӧ, юӧртсьӧ германскӧй командованиелӧн сводкаын, германскӧй разведывательнӧй самолётъяс атакуйтісны Англиялӧн лунвыв побережье вылын военнӧй завод да Плимутсянь лунвылын вӧйтісны ӧти торговӧй пароход. Германскӧй военно-морскӧй флотлӧн дальнобойнӧй артиллерия лыйліс Дувр портын находитчысь судноас. Май 2 лунлы паныда войын германскӧй самолётъяс вылысь шыбитісны фугаснӧй да зажигательнӧй бомбаяс Ливерпуль вылӧ.

Май 1 лунлы паныда войын, передайтӧ Рейтер агентство, английскӧй авиациялӧн Германия вылӧ основнӧй налётъяслӧн объектӧн вӧлі Киль порт. Таысь кындзи, английскӧй самолётъяс бомбардируйтісны военнӧй объектъяс Берлинын, Гамбургын да Эмденын. Май 1 лунӧ английскӧй бомбардировщикъяс уськӧдчылісны Гельдерни (Голландия) подводнӧй лодкаяслӧн база вылӧ. Зенитнӧй артиллериялӧн интенсивнӧй би вылӧ видзӧдтӧг, английскӧй самолётъяс бомбардируйтісны неыджыд высотасянь.

Май 2 лунлы паныда войын береговӧй обороналӧн самолётъяс уськӧдчылісны Брестын (Франция) докъяс вылӧ. Май 2 лунӧ английскӧй авиация бомбардируйтіс нефтехранилищеяс, кодъяс расположитчӧмаӧсь Роттердамысь неылын. Май 3 лунлы паныда войын английскӧй военно-воздушнӧй вынъяс вылысь уськӧдчылісны Рытыв-Войвыв Германия вылӧ, сы лыдын и Гамбург вылӧ.

Отв. редактор С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 3, редакция газеты «Коми Комсомолец». Телефон: 5—01.

Ц1421 Республиканская типография, г. Сыктывкар.